

بررسی رابطه رضایت زناشویی با عوامل شخصیتی

لیلی برزگری^۱، حسن غریبی^۲، زلیخا قلی زاده^۳

چکیده

هدف این پژوهش بررسی رابطه بین ویژگیهای شخصیت و رضایت زناشویی بود. جامعه آماری تحقیق، زوجین تبریز بودند که از بین آنها ۱۶۰ نفر (۸۰ زن و ۸۰ مرد) با روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای از نواحی ۱ و ۴ انتخاب شدند. داده ها با استفاده از پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (۴۷ سوالی) و پرسشنامه شخصیت NEO-FFI (۶۰ سوالی) جمع آوری شدند. تحلیل داده ها در ابتدا با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و سپس تحلیل رگرسیون انجام شد. نتایج بدست آمده نشان داد که رابطه معنی داری بین ویژگیهای شخصیت و رضایت زناشویی وجود دارد. از بین ابعاد شخصیت روان رنجورخویی و بازبودن به ترتیب سهم بیشتری در پیش بینی متغیر رضایت زناشویی داشتند.

واژگان کلیدی: رضایت زناشویی، روان رنجورخویی، برون گرایی، بازبودن، دلپذیر بودن و با وجدان بودن

مقدمه:

ازدواج بخشی از روند طبیعی گذار فرد به دوره بزرگسالی و وسیله ای برای دستیابی به استقلال و هویتی مجزا از والدین و خویشاوندان است. افراد ازدواج می کنند، حتی با وجود اینکه آنها اغلب نمی دانند از ازدواج چه می خواهند و چه به دست خواهند آورد. صدها مطالعه درباره علل دوام و یا نارضایتی از ازدواجها صورت گرفته است. سن پایین در ازدواج، خشونت در خانواده اصلی، الگوهای منفی تعامل و اسناد منفی جزء عواملی است که به وفور مد نظر قرار گرفته است [۱۴].

^۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه شاهد

^۲ - عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سقز - دانشجوی دکترای روانشناسی تربیتی دانشگاه تبریز

^۳ - دانشجوی دکترای علوم اعصاب شناختی دانشگاه تبریز

بسیاری از ازدواجها منجر به طلاق می گردد و اکثر ازدواجهایی که تداوم دارند دارای عملکرد ضعیف و نارضایتی می باشند. شناسایی زوجهای موفق و نا موفق، مؤلفه ضروری برای جلوگیری از استرس زناشویی و افزایش کیفیت رابطه است [۱۷]. تحقیقات نشان داده اند که کیفیت زناشویی ضعیف منجر به جدایی و طلاق می شود [۱۶].

رضایت زناشویی چنین تعریف شده است: الف: توافق زن و شوهر در مورد اموری که ممکن است مسایل حادی به بار آورد. ب: علایق و فعالیت های مشترک ج: ابراز علاقه علنی مکرر و اعتماد متقابل د: شکوه و شکایت اندک ه: شکایت نادر از احساس

تنهایی، سیه بختی، رنجش و... [۱۰]. سطح تحصیلات، درآمد و نژاد بر رضایت زناشویی تاثیر دارند. درآمد بیشتر منجر به رضایت بیشتر می شود. به نظر می رسد، داشتن فرزند تأثیر منفی در رضایت زناشویی دارد [۱۶].

بسیاری از مطالعات پیشنهاد می کنند که عوامل خاصی از شخصیت می توانند امکان پیش بینی رضایت زناشویی را فراهم کنند. برای نمونه، مشخص شد که عوامل شخصیت بهتر از سایر عوامل فردی و اجتماعی پایداری زناشویی را تبیین می کنند [۱۱] و [۱۲]. شخصیت یک فرد انواع معین و متفاوتی از واکنش ها را از طرف مقابل فرا می خواند که در کل بر رضایت آن ها موثر است. نظریه های شخصیت با استفاده از دیدگاههای رگه و همچنین دیدگاههای زیستی- روانی پیشنهاد می کند که شخصیت نقش حساسی برای پیش بینی سازگاری دارد، یعنی عوامل خاصی از شخصیت مثل برون گرایی و روان رنجور خویی دارای گرایش های با دوام و با ثباتی هستند که به کیفیت مثبت یا منفی سازگار و آرامش روانی ختم می شوند و سایر رگه های شخصیت مانند توافق و باوجدان بودن در سازگاری و آرامش روانی دارای نقش غیرمستقیم و ابزاری هستند. خانواده یک نظام است و برای خود اجزا و اصولی دارد که حاکم بر این نظام است. رکن اصلی خانواده زندگی مشترک زناشویی است. اگر روابط زناشویی سالم باشد، ساختار خانواده نیز سالم مانده و کارکرد اعضا نیز به سطح آرمانی خواهد رسید. رابطه زناشویی مبتنی بر مساوات و برابری دو انسان در کار خود - شکوفایی و زندگی است.

تحقیقات زیادی نشان داده اند که زوج هایی که مدتی طولانی از ازدواجشان می گذرد بهتر قادرند تا عواطف و هیجانشان را در برابر سختی ها و مشکلات تنظیم کنند و رضایت بیشتری نسبت به زوج های جوانتر تجربه کنند [

[۱۳]. این ممکن است به این علت باشد که آن ها توانسته اند تعارضاتشان را با عواطفشان هموار کرده و یا اینکه با مرور زمان برخی تعارضات کم اهمیت شده اند.

محققان زیادی به بررسی شخصیت و ابعاد آن به عنوان عاملی تأثیر گذار در سازگاری و سلامت عمومی پرداخته اند. بررسی های اجمالی در این زمینه نشان می دهد که شخصیت می تواند به عنوان مهمترین عامل در سازگاری عمومی نقش ایفا کند [۱۸]. هر فرد دارای یک سطح تعادل در سازگاری و سلامت روانی است. این سطح تعادل به وسیله ویژگی های شخصیتی به ویژه برون گرایی، روان رنجور خوبی و انعطاف پذیری در برابر تجربیات جدید قابل پیش بینی است. به عبارت دیگر، هرچند سطح آرامش روانی و سازگاری می تواند در اثر تغییرات و رویدادهای جدید مثبت و منفی از حالت تعادل خارج شود، ویژگی های شخصیت می تواند به عنوان عامل برقرار کننده سطح تعادل بهنجار نقش مناسب خود را ایفا کند. روان رنجور خوبی جنبه ای از شخصیت است و چنانچه این بعد بالا باشد، احتمالاً در همه سنین شواهدی دیده می شود که ارتباط تنگاتنگی با سازگاری دارد [۹]. کودکانی که سابقه کج خلقی دارند (یعنی کسانی که احتمالاً دلپذیری پایین و روان رنجور خوبی بالا دارند) بعد ها اختلافاتی در شغل و ازدواجشان نشان میدهند و افت توانایی های شغلی و طلاق در آن ها زیاد است [۱۸].

کلی وکانلی گزارش کردند که روان رنجور خوبی در زن و شوهر همراه با، باوجدان بودن پایین در شوهر پیش بینی کننده طلاق است. آنها پیشنهاد کردند که برون گرایی به عواطف مثبت و روان رنجور خوبی، به عواطف منفی منتهی می شود. زیرا افراد برون گرا، بشاش و دارای روحیه بالاتر از درون گراها هستند. افراد روان رنجور خو نیز در مهار هیجانات ناپایدار و در بروز عواطف منفی آمادگی بالاتری دارند. با وجود این برون گرایی و روان رنجور خوبی به طور مستقیم و به تنهایی مسئول پیش بینی شواهد کلی سازگاری و خشنودی از زندگی شناخته نشده است ولی با آن در ارتباط هستند [۹]. رابینز، کاسپی و موفیت^۱ بر روی ۳۶۰ زوج با استفاده از پرسشنامه شخصیت چند بعدی (تهییج مثبت، تهییج منفی و محتاط بودن) پژوهشی انجام دادند که نتایج نشان داد نمره بالا در رضایت و شادکامی ارتباطی زن با تهییج منفی پایین و تهییج مثبت بالا و محتاط بودن بالای همسرش قابل پیش بینی است) و به طور غیر مستقیم با رضایت زناشویی) در عوض رضایت ارتباطی مرد فقط با تهییج منفی پایین همسرش قابل

^۱ - Mofit

پیش بینی است [۱۷]. ملا زاده به بررسی ویژگی های شخصیتی در رابطه با عوامل تنیدگی زناشویی زوجهای در حال طلاق و سازگار پرداخته است. در این پژوهش با استفاده از آزمون شخصیتی ۱۶ عاملی کتل و پرسشنامه تنیدگی زای زناشویی آنفید به نتایج زیر دست یافتند: زوجهای سازگار در عوامل عمومی بیشتری نسبت به زوجهای در حال طلاق با هم همخوانی داشتند [۷].

زوجهای سازگار در ۱۵ عامل از ۱۶ عامل شخصیتی کتل با یکدیگر همبستگی داشتند که در ۸ تای آنها معنادار بوده است. که این عوامل شامل Q^۳ (کنترل نشده - شده) I (محافظه کار- رادیکال) M (معقول - تخیلی) H (ترسو- جسور) G (مصلحتی - باوجدان) F (جدی - بی خیال) C (از نظر هیجانی ناپایدار- پایدار) B (سلطه پذیر- سلطه گر) می باشد و زوجهای ناسازگار فقط در ۲ عامل O (مطمئن - نامطمئن). Q^۱ (محافظه کار- رادیکال) همبستگی مثبتی داشتند [۷].

موسوی و فرزاد به بررسی و مقایسه عوامل موثر بر رضایت مندی زناشویی در ۳ گروه پزشکان، کارمندان و کارگران متأهل شهر تهران پرداخته اند که به نتایج زیر دست یافته اند: اعتقادات مذهبی بر رضایت زناشویی اثر دارد و مورد تأیید قرار گرفت. امکانات اقتصادی نیز بر رضایت مندی زناشویی اثر دارد. هرچه تشابه سنتها هنجارها در تمامی ابعاد آن بیشتر باشد احساس رضایت مندی بیشتر است. داشتن تحصیلات بالا در رضایت زناشویی اثری نداشت [۳].

نتایج تحقیق دانش با عنوان تأثیر همانندی / تضاد در ویژگی های شخصیتی درون گرایی و برون گرایی بر رضایت زناشویی با استفاده از پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ و پرسشنامه شخصیتی آیزنگ (۵۷ سوالی) چنین بود:

۱- بهترین ترتیب ازدواجی است که یکی از زوج ها از نظر درون گرایی و برون گرایی درجه متوسط و دیگری درون گرای عادی باشد این ترکیب بالاترین رضایت را دارد.

۲- سطح رضایت زناشویی در ازدواجی که زوج ها هر دو برون گرای عادی هستند در مرتبه دوم و در ازدواجی که هر دو به طور مفرط درون گرا هستند و همچنین در ازدواجی که یکی از زوج ها درونگرا / برونگرای متوسط و دیگری درون گرای مفرط است در رتبه سوم قرار دارد.

۳- از دیگر نتایج: در ازدواجی که زن درون گرای عادی و شوهر برون گرای عادی است و در ازدواجی که یکی برون گرای مفرط و دیگری درون گرای عادی است سطح رضایت در مرتبه ۴ و ۵ است.

بدترین ترکیب، ازدواج زن برونگرای عادی با مرد درونگرای عادی است که با کمترین سطح رضایت زناشویی همراه است [۳].

تحقیق ملا زاده با عنوان بررسی رابطه سازگاری زناشویی با عوامل شخصیت و سبکهای مقابله ای در فرزندان متأهل شاهد و همسرانشان با استفاده از پرسشنامه شخصیتی NEO و مقیاس سازگاری دو نفری اسپانیر نتیجه گرفتند که بین هریک از عوامل شخصیتی روان رنجور خویی، برون گرایی، انعطاف پذیری دلدپذیر بودن و با وجدان بودن با سازگاری زناشویی زوج ها رابطه معنادار دارد بدین صورت که بین بعد روان رنجور خویی و سازگاری زناشویی رابطه منفی و بین بقیه ابعاد شخصیتی و سازگاری زناشویی رابطه مثبتی وجود دارد. [۷].

صدق آمیز در پژوهش خود عوامل موثر بر سازگاری زناشویی در ۵۷۷ نفر از زنان متأهل شیراز رامورد بررسی قرار داد که در این پژوهش بین تعداد فرزند، سن ازدواج، تحصیلات مرد، منزلت شغلی مرد، اشتغال زن، تفاوت سنی زوجین، تحصیلات زن، نحوه آشنایی با همسر، نسبت خویشاوندی با سازگاری زناشویی رابطه معناداری نشان داد. نتایج حاصل از رگرسیون گام به گام بیانگر این بود که متغیرهای تحصیلات مرد، تعداد فرزند، منزلت شغلی مرد، تفاوت سنی زوجین ۲۸/ از تغییرات را تبیین می کند. و به ترتیب اهمیت دارای بالاترین همبستگی با سازگاری زناشویی بوده اند [۴].

توافق زوجین در زمینه مسائل جنسی بیشترین ضریب همبستگی را با سازگاری زناشویی دارد. در مرحله بعد به ترتیب توافق بر روی مسائل مذهبی، مسائل اقتصادی و مالی، درون گرایی- برون گرایی و هیجان طلبی، بیشترین ضریب همبستگی معنی دار را با سازگاری زناشویی دارد [۱]. بین برخی از ویژگیهای شخصیت از قبیل روان

رنجورخویی، توافقی بودن، وجدانی بودن با رضایت زناشویی رابطه معنادار وجود دارد [۵]. عامل شخصیتی روان رنجورخویی با رضایت زناشویی رابطه منفی دارد ولی سایر عوامل شخصیتی برون گرایی، باز بودن، توافقی بودن و وجدانی بودن با رضایت زناشویی رابطه مثبت دارند. نتایج این تحقیق نشان داد که عوامل شخصیتی برون گرایی، باز بودن، توافقی بودن و وجدانی بودن با رضایت زناشویی رابطه چندگانه دارند و ۲۲/۰٪ از واریانس زناشویی را تبیین میکنند. بررسی مقایسه ای ویژگی های شخصی زنان مطلقه و غیر مطلقه شاهد نشان داد که هرچه نوزدگرایی و سایکوزگرایی زیاد باشد رضامندی زناشویی پایین می آید و زنان مطلقه در این دو عامل نمره بالاتری (تفاوت معناداری) به دست آوردند [۲]. برای اساس هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی رابطه رضایت زناشویی با عوامل شخصیتی بود که در این راستا فرضیه های پژوهش به شرح زیر بررسی شدند:

۱- بین برونگرایی و رضایت زناشویی رابطه معنی دار وجود دارد. ۲- بین روان رنجورخویی و رضایت زناشویی رابطه معنی دار وجود دارد. ۳- بین بازبودن و رضایت زناشویی رابطه معنی دار وجود دارد. ۴- بین دلپذیر بودن و رضایت زناشویی رابطه معنی دار وجود دارد. ۵- بین باوجدان بودن و رضایت زناشویی رابطه معنی دار وجود دارد.

روش تحقیق:

روش تحقیق پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی می باشد.

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه زنان و مردان متأهل شهر تبریز در سال ۱۳۸۶ می باشد. آزمودنی ها شامل ۱۶۰ نفر (۸۰ زن، ۸۰ مرد) بود که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای از مناطق ۱ و ۴ تبریز انتخاب شدند.

ابزار تحقیق:

۱- پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ: این پرسشنامه توسط اولسن، فرنیر و درانکمن ساخته شد. این ابزار شامل ۴۷ ماده است که برای ارزیابی مشکلات بالقوه زوجها به کار می رود، ۱۲ مقیاس این پرسشنامه عبارتند از: پاسخ قراردادی، رضایت زناشویی، مسائل شخصی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت های

اوقات فراغت، رابطه جنسی، فرزندان فرزند پروری، نقش های مساوات طلبی، جهت گیری مذهبی و بستگان و دوستان. سؤالات به صورت ۵ گزینه ای (کاملاً موافق، موافق، نه موافق نه مخالف، مخالف، کاملاً مخالف) است.

اولسن و دیگران اعتبار این پرسشنامه را با روش ضریب آلفا ۰/۹۲ گزارش کرده اند [۲].

۲- پرسشنامه شخصیتی NEO: این پرسشنامه توسط مک کری و کوستا در سال ۱۹۸۵ ساخته شد. فرم

کوتاه این ابزار که در این پژوهش استفاده شد شامل ۶۰ ماده می باشد که ۵ عامل روان رنجورخویی، برون گرایی، انعطاف پذیری، دلپذیر بودن، و باوجدان بودن را می سنجد. ماده ها به صورت ۵ گزینه ای (کاملاً موافق، موافق، نه موافق نه مخالف، مخالف، کاملاً مخالف) است. عطاری و همکاران پایایی این ابزار را با استفاده از روش بازآزمایی روی ۶۴ نفر به فاصله ۲ هفته برای پنج عامل به ترتیب ۰/۸۷، ۰/۸۴، ۰/۷۹، ۰/۸۰ و ۰/۸۲ و نیز ضریب آلفای کرونباخ پنج عامل را به ترتیب ۰/۷۶، ۰/۶۵، ۰/۵۹، ۰/۴۸ و ۰/۷۵ گزارش نموده اند [۶].

یافته ها:

نتایج بدست آمده از تحقیق با استفاده از روش آماری ضریب همبستگی و تحلیل رگرسیون چندگانه مورد بررسی قرار گرفت تعداد آزمودنی ها، میانگین و انحراف استاندارد رضایت زناشویی و ابعاد شخصیت در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱- ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

رضایت زناشویی	روان رنجورخویی	برونگرایی	انعطاف پذیری	دلپذیر بودن	با وجدان بودن
رضایت زناشویی	۱				
روان رنجورخویی	** ۰/۳۷ -	۱			
برونگرایی	** ۰/۲۶	** ۰/۳۵ -	۱		
بازبودن	۰/۰۵	۰/۰۳ -	** ۰/۲۱	۱	
دلپذیر بودن	** ۰/۲۹	** ۰/۲۲ -	** ۰/۲۳	* ۰/۱۸	۱
با وجدان بودن	** ۰/۲۸	** ۰/۳۲ -	** ۰/۴۶	** ۰/۲۸	* ۰/۳۵
میانگین	۴۶/۰۱	۲۱/۵۳	۲۸/۸۴	۲۸/۷۲	۲۹/۵۰
انحراف معیار	۹/۷۲	۶/۳۶	۵/۲۱	۴/۹۸	۴/۵۴

** ۰/۰۱ p <

* ۰/۰۵ p <

نتایج جدول نشان می دهد که بین روان رنجورخویی و رضایت زناشویی رابطه منفی معنی داری وجود دارد) $(F = -0/37)$. به عبارت دیگر هر قدر فرد روان رنجورتر باشد، رضایت زناشویی اش پایین تر است. بین برونگرایی و رضایت زناشویی رابطه مثبت معنی داری وجود دارد $(F = 0/26)$. یعنی هر چه فرد برونگرتر باشد رضایت زناشویی اش بالاتر است. بین دلپذیر بودن و رضایت زناشویی رابطه مثبت معنی داری وجود دارد $(F = 0/29)$. یعنی هر چه فرد دلپذیرتر باشد رضایت زناشویی اش بالاتر است. بین با وجدان بودن و رضایت زناشویی رابطه مثبت معنی داری وجود دارد $(F = 0/28)$. یعنی هر چه فرد با وجدان تر باشد رضایت زناشویی اش بالاتر است.

جدول ۲- خلاصه مدل رگرسیون در تبیین تغییرات متغیر رضایت زناشویی از روی عوامل شخصیتی

R	R مجذور	R مجذور تعدیل شده	خطای استاندارد برآورد
۰/۴۴	۰/۲۰	۰/۱۷	۸/۸۳

نتایج جدول ۲ نشان می دهد که متغیرهای پیش بین (مؤلفه های شخصیت) ۲۰ درصد از تغییرات را

پیش بینی می کنند. برای نشان دادن اینکه تأثیر مؤلفه ها معنی دار است یا نه جدول تحلیل

واریانس (جدول ۳) به شرح زیر تنظیم شده است.

جدول ۳- تحلیل واریانس رگرسیون رضایت زناشویی بر عوامل شخصیتی

مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معنی داری
۳۰۲۴/۶۵	۵	۶۰۴/۹۳	۷/۷۵	۰/۰۰
۱۲۰۱۳/۳۱	۱۵۴	۳۰۲۴/۶۵		
۱۵۰۳۷/۹۷	۱۵۹			

در ادامه جدول ۳ نشان دهنده معنی دار بودن پیش بینی است. براین اساس حداقل یکی از متغیرها،

نقش تعیین کننده دارد. بنابراین سهم جداگانه هر متغیر در جدول بعدی آورده شده است.

جدول ۴- ضرایب پیش بینی رضایت زناشویی از روی عوامل شخصیتی

سطح معنی داری	t	بتا	B	
۰/۰۰	-۳/۳۴	-۰/۲۶	-۰/۴۰	روان رنجورخویی
۰/۲۵	۱/۱۳	۰/۰۹	۰/۱۷	برونگرایی
۰/۶۲	-۰/۴۹	-۰/۰۳	-۰/۰۷	دلپذیر بودن
۰/۰۲	۲/۳۱	۰/۱۸	۰/۳۸	بازبودن
۰/۲۷	۱/۰۸	۰/۰۹	۰/۱۴	با وجدان بودن

مندرجات جدول ۴ بیانگر این است که متغیرهای روان رنجورخویی و بازبودن بیشترین سهم را در پیش

بینی رضایت زناشویی دارند.

بحث و نتایج:

در یک جمع بندی کلی می توان به این نتیجه رسید که روان رنجور خویی به عنوان بعدی منفی در ابعاد شخصیت و تأثیر منفی آن بر سازگاری افراد (به خصوص در مسایل زناشویی) بیشتر مورد تأکید بوده است. این یافته با نتایج عطارزاده و همکاران، ۱۳۸۵؛ کارنی و برادبوری، ۱۹۹۵؛ راسل و ویلز، ۱۹۹۴؛ دونلن، کانگر و بریانت، ۲۰۰۰ همسو می باشد [۶]. روان رنجورخویی بیشترین سهم را در پیش بینی رضایت زناشویی داشته است. از آنجا که نمره بالا در روان رنجور خویی با بی ثباتی عاطفی و عواطف منفی مثل ترس، غم، دستپاچگی، عصبانیت، احساس گناه و نفرت همراه است و کسانی که در این حیطة نمرات بالایی کسب می کنند، تمایل بیشتری به تکانشگری، پرخاشگری و آسیب پذیری دارند.

افرادی که در روان رنجور خویی نمره بالایی دارند آمادگی آنها برای نشان دادن اضطراب در موقعیتهای تنیدگی را بیشتر است و عمدتاً از روشهای متمرکز بر هیجان استفاده می کنند. بر عکس افرادی که در بعد روان رنجورخویی نمره پایین بدست می آورند معمولاً از روش متمرکز بر مساله استفاده می کنند. و در نتیجه سلامت روانی بالایی دارند. این ویژگیها روابط میان زن و شوهر را تحت تأثیر قرار داده و منجر به عدم رضایت افراد از زندگی زناشویی شان می شود. بازبودن در پیش بینی رضایت زناشویی ۰/۳۸ سهم داشته است ($P < ۰/۰۵$ و $B = ۰/۳۸$). این یافته با نتایج

دونلن، کانگر و بریان ۲۰۰۰ همسو می باشد [۶].

برونگرایی با رضایت زناشویی همبستگی مثبت دارد ($r = .26$ و $P < .1$). این یافته با نتایج ملازاده، ۱۳۸۱؛ تقوی و فروتن، ۱۳۸۵؛ عطارزاده و همکاران، ۱۳۸۵؛ کاسیلاس و واتسون، ۲۰۰۰ همسو می باشد [۵]. در توضیح این یافته به نظر می رسد که عامل برونگرایی با هیجانات مثبت از قبیل بشاش بودن، خوشبینی، عشق و صمیمیت ارتباط دارد. افرادی که در برونگرایی نمره بالایی می گیرند معمولاً احساسات و عواطف خود را براحتی بروز می دهند و دارای قدرت بازداری کمی هستند. اجتماعی بودن و فعال بودن از خصوصیات این افراد می باشد. تمام این موارد بر روابط بین زن و شوهر تاثیر مثبتی دارد. برونگرایی به صورت مثبت با سلامت هیجانی ارتباط دارد و کسانی که در برونگرایی نمره بالایی کسب می کنند بهتر از آنهایی که نمره کمی در برونگرایی کسب می کنند قادر به کنار آمدن با استرسهای روزمره می باشند. با وجدان بودن با رضایت زناشویی همبستگی مثبت دارد ($r = .28$ و $P < .1$). این یافته با نتایج ملازاده، ۱۳۸۱؛ عطارزاده و همکاران، ۱۳۸۵؛ کاسیلاس و واتسون، ۲۰۰۰ همسو می باشد [۶]. با وجدان بودن با قابل اعتماد بودن، سخت کوشی، منظم و با دقت بودن همراه است. افرادی که در این عامل نمره بالایی میگیرند احتمالاً سالم ترند و بیشتر زنده میمانند.

یافته بعدی این بود که دلدپذیر بودن با رضایت زناشویی همبستگی مثبت دارد ($r = .29$ و $P < .1$). این عامل با خوش قلب بودن، دلسوز بودن، مودب و ساده دل بودن همراه است. افرادی که در این عامل نمره بالایی میگیرند دارای حس همکاری، کمک کننده، فداکار، درستکار و از خود گذشته اند. دلدپذیر بودن و با وجدان بودن در الگوی مک کری-کوستا حد پایین بعد روان پریش خویی آیزنگ را نشان می دهد. اشخاصی که در دلدپذیر بودن و با وجدان بودن نمره بالایی می گیرند از اشخاصی که در این صفات پایین بودند سلامت هیجانی بیشتری را نشان می دهند [۱۸].

منابع

- ۱- تقوی، سید محمد رضا و فروتن، مژگان. (۱۳۸۵). عوامل موثر بر سازگاری زناشویی دانشجویان متأهل دانشگاه شیراز. چکیده مقالات دومین کنگره سراسری آسیب شناسی خانواده در ایران، دانشگاه شهید بهشتی.
- ۲- ثنایی ذاکر، باقر. (۱۳۷۹). مقیاسهای سنجش خانواده و ازدواج. انتشارات بعثت، تهران
- ۳- دانش، عصمت. (۱۳۸۴). تأثیر همانندی / تضاد در ویژگی های شخصیتی درون گرایی و برون گرایی بر رضایت زناشویی. دوماهنامه علمی-پژوهشی دانشگاه شاهد، سال دوازدهم-شماره ۱۰ اردیبهشت ۸۴.

۴- صدق آمیز، خ. (۱۳۷۶). بررسی عوامل موثر بر سازگاری زناشویی در شهر شیراز، پایان نامه کارشناسی ارشد علوم انسانی، دانشکده تحصیلات تکمیلی. دانشگاه تهران، ۱۳۷۶.

۵- عطارزاده، عبدالکریم؛ مومبینی، شمس؛ کاظمی، زهرا؛ نامجو و ایزد پناه، اکبر. (۱۳۸۵). بررسی رابطه ساده و چندگانه بین ویژگیهای شخصیت و وسواس با رضایت زناشویی. **چکیده مقالات دومین کنگره سراسری آسیب شناسی خانواده در ایران، دانشگاه شهید بهشتی.**

۶- عطاری، یوسفعلی؛ مهربانی زاده هنرمند، مهناز؛ امان الهی، عباس و نکویی، سمیه. (۱۳۸۵). بررسی رابطه ویژگیهای شخصیت با رضایت زناشویی در کارکنان زن اداره دولتی شهر اهواز. **چکیده مقالات دومین کنگره سراسری آسیب شناسی خانواده در ایران، دانشگاه شهید بهشتی.**

۷- فروغان فر، مریم ودانش، عصمت. (۱۳۸۵). رابطه شیوه های حل مساله با سازگاری زناشویی.

۸- مولوی، حسین. (۱۳۸۱). شناسایی عوامل خطر و پیش بینی احتمال ناسازگاری در ازدواج. **فصلنامه علمی- پژوهشی علوم انسانی دانشگاه الزهراء (س).** سال دوازدهم، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۱.

9 - Costa, P, T.& McCrea, R.(۱۹۸۰). Influence of extraversion and on neuroticism subjective well- being: happy and unhappy people. **Journal of personality and social psychology.** ۲۸(۴) ۶۶۸-۶۷۸.

10 - Karney, B. & Coombs, R. H.(۲۰۰۰). Memory bias in longterm close relationships: Consistency or improvement. **Personality and social psychology bulletin,** ۲۶ (۸), ۱۵۹-۱۷۰.

11 - Kelly, E, I. & Conley, J. J.(۱۹۸۷). Personality and Compatibility: A prospective analysis of marital stability and marital satisfaction. **Journal of personality and social psychology.** ۵۲-۲۷-۴ .

12 - Robins, R. W, et al.(۲۰۰۰). Two personalities, one relationship. Both partners personality traits shape the quality of their relationship. **Journal of personality and social psychology.** ۷۹-۲, ۲۵۱-۲۵۹

- 13 - Parker, R.(۲۰۰۲). Why marriages last: a discussion of the literature. **Journal of personality and social psychology**. ۸۱-۲, ۴۳۵-۴۴۸
- 14 - Parker, R.(۲۰۰۰). How Partners in long-term relationship view marriage **Journal of personality and social psychology**. ۷۹-۲, ۳۴۳-۳۵۲.
- 15 - Olsen, D. & Fowers, B.(۱۹۸۶). Predicting marital success with PREPARE: a predictive validity study. **Journal of marital and family therapy**. ۱۲, ۴۰۳-۴۱۳
- 16 - Kurdek, L. (۲۰۰۵). Gender and marital satisfaction early in marriage: A growth curve approach. **Journal of marital and family therapy**, ۶۷, ۶۸-۸۴
- 17 - Robert, J. W.(۲۰۰۴). Reading others Emotions: The Role of Intuitive Judgments in Predicting Marital Satisfaction, Quality and Stability. **Journal of marital and family therapy**, ۶۶, ۵۴-۶۶.
- 18 - McCrea, R. & Costa, P, T.& (۱۹۹۱). Adding Liebund Arbeit: The full five-factor model and well-being. **personality and social psychology Bulletin**. ۱۷. ۲۲۷-۲۳۲.